

Expunere de motive la

LEGEA

pentru modificarea și completarea Legii nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Începând cu data de 01.01.2016 a intrat în vigoare Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, care a transpus Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitatea și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Directiva Solvabilitate II) prin care s-a modificat filosofia actului de supraveghere prin introducerea unui sistem bazat pe evaluarea riscurilor interne și externe la care sunt expuse societățile de asigurare și/sau reasigurare.

Aplicarea prevederilor Legii nr. 237/2015 în perioada scursă de la intrarea sa în vigoare a relevat necesitatea adaptării dispozițiilor legii pentru a ține cont de evoluțiile legislative din domeniul asigurărilor precum și necesitatea introducerii, sistematizării și corelării unor instrumente și competențe de supraveghere, inclusiv control, disponibile Autorității de Supraveghere Financiară -ASF, în scopul protejării drepturilor contractanților și beneficiarilor de asigurări și al diminuării riscului de intrare în faliment a societăților care se confruntă cu dificultăți financiare fără parcurgerea în prealabil a unei proceduri speciale de redresare într-o perioadă de timp rezonabilă și realistă.

De asemenea, aplicarea cadrului legislativ existent a relevat necesitatea reglementării unor soluții legislative conform tendințelor la nivel european prin instituirea unor competențe de supraveghere ulterior retragerii autorizației de funcționare, în vederea limitării efectelor negative pe care ieșirea din piață a unei societăți le poate avea atât asupra creditorilor de asigurări și altor sectoare economice, cât și asupra celorlalte societăți de asigurare rămase în piață care adeseori își măresc expunerile prin absorbția riscurilor rămase neasigurate.

Totodată, în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2021/2118 de modificare a Directivei 2009/103/CE (Directiva a V-a auto), până la data de 23 iunie 2023, statele membre trebuie să înființeze, autorizeze sau desemneze un organism cu rol de efectuare a plăților către terțele persoane prejudiciate RCA în caz de insolvență sau lichidare din orice cauze a asigurătorului care a emis contractul RCA, organism care să negocieze încheierea acordurilor cu organisme similare din celelalte state membre.

Propunerea legislativă are astfel în vedere modificarea și completarea Legii nr. 237/2015, cu modificările și completările ulterioare, abrogarea Legii nr. 503/2004 privind redresarea financiară, falimentul, dizolvarea și lichidarea voluntară în activitatea de asigurări, republicată, cu modificările ulterioare, abrogarea unor prevederi din Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, modificarea și completarea Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, precum și completarea Legii nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, cu modificările și completările ulterioare, în scopul îmbunătățirii și actualizării legislației naționale în domeniul asigurărilor conform noilor tendințe la nivel european.

Proiectul de lege propune actualizarea prevederilor privind redresarea financiară cuprinse în prezent în Legea nr. 503/2004 și preluarea în Legea nr. 237/2015 a prevederilor legate de planificarea redresării și măsurile de intervenție timpurie din Legea nr. 246/2015, cu ajustările care se impun, în scopul suplimentării, eficientizării și corelării instrumentelor de supraveghere, inclusiv control, ale ASF pe toate palierele de intervenție: planificarea remedierii, prevenția și remedierea deteriorării situației financiare și a calității sistemului de guvernanță, redresarea financiară și supravegherea exercitată de autoritate asupra societăților ulterior retragerii autorizațiilor de funcționare și obligațiile care incumbă acestor din urmă societăți.

Principalele modificări și completări pe care le aduce propunerea legislativă se referă la asigurarea unui cadru legal transparent și predictibil privind planificarea remedierii societăților de asigurare și reasigurare, privind posibilitatea aplicării de către autoritatea de supraveghere a unor măsuri preventive

și corective, crearea unui mecanism viabil și eficient pentru derularea procedurii speciale de redresare financiară, ca procedură administrativă aflată în aria de competență a ASF, precum și reglementarea regimului juridic al acestor societăți ulterior retragerii autorizațiilor de funcționare și competenței ASF de supraveghere a acestora pe perioada lichidării.

Astfel, proiectul cuprinde dispoziții referitoare la:

- elaborarea planurilor preventive de remediere de către societățile care dețin o pondere semnificativă în piața națională de asigurări, precum și reglementarea măsurilor de înlăturare directă de către autoritatea de supraveghere a deficiențelor sau dificultăților care ar putea interveni în procesul implementării planurilor;

- precizarea faptului că planurile preventive de remediere se elaborează cel puțin o dată la 3 ani și se transmit autorității de supraveghere în vederea evaluării, iar ASF stabilește anual lista societăților care au obligația întocmirii respectivelor planuri;

- măsurile preventive și corective, incluzând competența ASF de a solicita societăților înlocuirea parțială sau integrală a conducerii sau de a numi administratori temporari, ce pot fi dispuse societăților în cazul deteriorării situației financiare, a sistemului de guvernare sau în cazul încălcării actelor normative specifice domeniului asigurărilor ori neimplementării măsurilor dispuse;

- procedura specială de redresare financiară aplicabilă societăților, condițiile de declanșare a unei astfel de proceduri și măsurile de redresare pe care autoritatea de supraveghere le poate dispune în cadrul acesteia, inclusiv competența de numire a unui administrator special, orizontul maxim de timp pe care se poate derula, respectiv de 18 luni, dar și finalitatea și efectele procedurii;

- reglementarea faptului că oricare dintre măsurile de redresare pot fi dispuse de ASF oricând pe parcursul procedurii, în funcție de situația concretă în care se află societatea și având la bază principiile de supraveghere consacrate de legislația europeană și implicit de Legea nr. 237/2015, respectiv principiile raționamentului calificat și al proporționalității;

- numirea unui administrator interimar la societățile pentru care sunt retrase autorizațiile de funcționare și promovată cererea de deschidere a procedurii falimentului sau, în situația în care nu sunt întrunite condițiile stării de insolvență, pentru care este dispusă intrarea în procedura de dizolvare și lichidare - administrator al cărui mandat este limitat până la momentul numirii unui lichidator și ale cărui atribuții au drept scop conservarea patrimoniului societății în scopul protejării activelor din care urmează a fi achitate obligațiile de asigurare;

- dispoziții privind dizolvarea și lichidarea asigurătorilor, menite să asigure transparență, predictibilitate și un tratament echitabil și nediscriminatoriu pentru creditorii de asigurări, în principal prin statuarea aceleiași ordine de prioritate a creanțelor de asigurare, indiferent de faptul că lichidarea are loc ca urmare a falimentului, este voluntară sau obligatorie;

- reglementarea faptului că societățile cărora ASF le retrage autorizația și care intră în procedură de dizolvare și lichidare, în alte situații decât lichidarea ca urmare a falimentului, rămân sub supravegherea aceleiași autorități până la finalizarea lichidării, iar în această perioadă activitatea permisă societății derivă exclusiv din gestionarea portofoliului de contracte de asigurare existent la data retragerii autorizației;

- având în vedere natura specifică a activității de asigurare care oferă adeseori soluții de acoperire a riscurilor pe termen mediu și lung, în scopul protejării intereselor creditorilor de asigurări și al limitării efectelor negative pe care ieșirea din piață a unei societăți de asigurare le poate avea inclusiv asupra altor sectoare economice, proiectul de lege reglementează un termen maxim de 5 ani pentru finalizarea lichidării, cu excepția cazului în care portofoliul existent include contracte de asigurări de răspunderi civile, credite sau garanții, ori de asigurări de viață, caz în care procedura se desfășoară până la data stingerii obligațiilor decurgând din contractele de asigurare;

- redefinirea stării de insolvență a societății de asigurare/reasigurare din cuprinsul Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările

ulterioare, pentru corelarea cu noile prevederi propuse de inițiativa legislativă în ceea ce privește menținerea competențelor de supraveghere ulterior retragerii autorizației de funcționare asupra societăților, cu excepția celor care intră în procedura de faliment.

În contextul obligațiilor de înființare, autorizare sau desemnare a unui organism cu rol de efectuare a plăților către terțele persoane prejudiciate RCA care să negocieze încheierea acordurilor cu organismele similare din celelalte state membre, mai sus expuse, este important de arătat că în România există Fondul de garantare a asiguraților, persoană juridică de drept public cu rol de protecție a creditorilor de asigurări de consecințele insolvenței asiguraților, care plătește din disponibilitățile sale creanțele de asigurări rezultate din contractele de asigurare facultative și obligatorii în cazul insolvenței unui asigurator autorizat de ASF, către creditorii de asigurări care aleg să parcurgă procedura administrativă reglementată de Legea nr. 213/2015.

Prin urmare, proiectul de lege prevede atribuția Fondului de garantare a asiguraților de a negocia încheierea acordurilor cu organismele similare din celelalte state membre înființate, autorizate sau desemnate în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2021/2118 de modificare a Directivei 2009/103/CE (Directiva a V-a auto), până la data de 23 iunie 2023.

Întrucât prin prevederile Legii nr. 503/2004 era asigurată transpunerea Titlului IV din Directiva 2009/138/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), iar proiectul de lege preia dispozițiile Legii nr. 503/2004, propunerea legislativă asigură astfel transpunerea Titlului IV din directiva menționată, alături de dispozițiile specifice privind falimentul societăților de asigurare din Legea nr. 85/2014, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, proiectul asigură transpunerea parțială a alin. (13) din articolul 10a și a alin. (13) din articolul 25a din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, astfel cum acestea au fost introduse prin art. 1 pct. 8 și 18 din Directiva (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi.

Astfel, propunerea legislativă urmărește consolidarea protecției contractanților și beneficiarilor prin asigurarea stabilității pieței de asigurări și a unui grad sporit de predictibilitate a evoluției fiecărei societăți în parte și a pieței asigurărilor în ansamblu, precum și creșterea încrederii în ceea ce privește activitatea desfășurată de asigurați prin crearea unui cadru special în relația cu asigurații și/sau cu beneficiarii produselor de asigurare.

Inițiatori:

SIMON GEORGHE